

Δραστηριότητα 4.1.1 Ορισμός και Τύποι της Βίας στις Σχέσεις/ Βία μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων

Προσαρμοσμένο από www.stopvaw.org/

Σύντομη Εισαγωγή

Η Βία στις σχέσεις/Βία μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων αποτελεί ένα σοβαρό πρόβλημα δημόσιας υγείας κάθε κοινωνίας. Η ΒΕΣ έχει ολέθριες σωματικές, ψυχολογικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις για τις γυναίκες, τα παιδιά, τις οικογένειες και τις κοινότητες σε όλο τον πλανήτη. Μελέτες έχουν δείξει ότι παγκοσμίως, 1 στις 4 γυναίκες έχει κακοποιηθεί από τον ερωτικό της σύντροφο και 40-70% όλων των δολοφονημένων γυναικών έχει δολοφονηθεί από τον ερωτικό τους σύντροφο. Παρόλο που και άλλες μορφές βίας είναι εξίσου σοβαρές, αυτή η ενότητα εξετάζει τα μοναδικά χαρακτηριστικά της βίας που ασκείται σε γυναίκες/κορίτσια στο πλαίσιο των ερωτικών τους σχέσεων. Αν και τα στατιστικά στοιχεία διαφέρουν ελαφρώς, τα κορίτσια και οι γυναίκες αποτελούν το 95% όλων των θυμάτων Βίας μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων.

Η Βία μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων θέτει σε κίνδυνο τη ζωή, τη σωματική ακεραιότητα, την ψυχική υγεία και την ελευθερία των γυναικών και έχει αναφερθεί ως «η πιο διαδεδομένη αλλά ακόμη ελάχιστα αναγνωρισμένη καταπάτηση ανθρωπίνων δικαιωμάτων στον κόσμο». Η βία κατά των γυναικών και των κοριτσιών συχνά αποκαλείται «έμφυλη» βία επειδή πηγάζει, εν μέρει, από την κατώτερη θέση της γυναίκας στην κοινωνία.

Κατά τη διάρκεια αυτής της συνάντησης, οι μαθητές/-τριες θα εξετάσουν τον ορισμό καθώς και τις διάφορες μορφές της ΒΕΣ.

Μαθησιακοί Στόχοι

- ♦ Να διερευνηθούν οι γνώσεις των μαθητών/-τριών σχετικά με τη ΒΕΣ και να διατυπωθεί ο ορισμός της ΒΕΣ
- ♦ Να προσδιοριστούν τα διαφορετικά είδη συμπεριφορών κακοποίησης που συνιστούν ΒΕΣ
- ♦ Να προσδιοριστούν οι διάφορες μορφές της ΒΕΣ

Υλικό & Προετοιμασία

- ♦ Μεγάλα φύλλα χαρτιού για τον/την εκπαιδευτικό και τους/τις μαθητές/-τριες
- ♦ Μαρκαδόροι & στυλό

Προτεινόμενη βήμα-προς-βήμα διαδικασία

- 1 Χωριστείτε σε ομάδες των 4-6 ατόμων με ίσο αριθμό κοριτσιών και αγοριών - εάν αυτό είναι δυνατό (μεικτές ομάδες)
- 2 Θα σας δώσω φύλλα χαρτιού και αυτό που θα ήθελα να κάνετε είναι να σκεφτείτε και να **γράψετε** ή να **σχεδιάσετε** το πρώτο πράγμα που σας έρχεται στο μυαλό όταν ακούτε τη φράση "Βία στις σχέσεις/Βία μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων". **Έχετε 10 λεπτά.**
- 3 Κάντε το γύρο της τάξης για να παρατηρήσετε την πρόοδο στην εργασία τους και να τους δώσετε οδηγίες αν χρειάζεται.
- 4 Όταν **τελειώσετε τοποθετήστε το φύλλο σας εδώ** (δείξτε τους που μπορούν να τοποθετήσουν την εργασία τους, στον τοίχο ή το πάτωμα).

Δραστηριότητα 4.1.1

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

- ◆ Τι παρατηρείτε από αυτά που βλέπουμε; Μπορείτε να περιγράψετε τι είναι “Βία στις σχέσεις/Βία μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων” συνδυάζοντας τις ιδέες όλων των ομάδων που βλέπουμε; (ο/η εκπαιδευτικός μπορεί ταυτόχρονα να καταγράφει τις ιδέες των μαθητών/-τριών σε ένα μεγάλο φύλλο χαρτιού. Οι ιδέες των μαθητών/-τριών δεν πρέπει να κριτικάρονται· είναι προτιμότερο να αφήσετε τους/τις μαθητές/-τριες να δημιουργήσουν το δικό τους ορισμό για τη βία στις σχέσεις παρά να τους δώσετε ένα έτοιμο ορισμό. Αυτό που πρέπει να κάνετε όμως, είναι να τους/τις παρακινήσετε να δημιουργήσουν ένα όσο το δυνατό πληρέστερο ορισμό)
- ◆ Η Βία μεταξύ Ερωτικών Συντρόφων έχει διάφορες μορφές: ποιες νομίζετε ότι είναι αυτές οι μορφές; (εάν οι μαθητές/-τριες είναι εξοικειωμένοι/-ες με τις διάφορες μορφές βίας, ζητήστε να δώσουν παραδείγματα βίαιων συμπεριφορών για κάθε μορφή βίας—για περισσότερες πληροφορίες βλ. το “Αναμενόμενο Αποτέλεσμα” στις δραστηριότητες 4.1.2. & 4.1.4)
- ◆ Ποιος νομίζετε ότι είναι ο ένας και μοναδικός σκοπός τέτοιου είδους βίαιων συμπεριφορών σε μια σχέση;

Εάν δεν υπάρξει αυθόρμητη απάντηση από τους/τις μαθητές/-τριες, εισάγετε και συζητήστε μαζί τους ιδέες όπως αυτές που παρέχονται στο “Αναμενόμενο Αποτέλεσμα” παρακάτω.

Αναμενόμενο Αποτέλεσμα

- ◆ Η βία στις σχέσεις είναι ένα μοτίβο επιθετικών, απειλητικών και εξουσιαστικών συμπεριφορών που ασκεί ένα άτομο εναντίον κάποιου άλλου με σκοπό να αποκτήσει ή να διατηρήσει **την ισχύ** στη σχέση. Το άτομο που κακοποιεί σκόπιμα συμπεριφέρεται με τρόπους που προκαλούν φόβο, υποβιβασμό και ταπείνωση στοχεύοντας στον **έλεγχο** του άλλου ατόμου. Μπορεί να απειλεί ότι θα χρησιμοποιήσει ή και να χρησιμοποιεί σωματική βία. Η κακοποίηση μπορεί να είναι σωματική, συναισθηματική και ψυχολογική.
- ◆ Μια βίαιη σχέση μπορεί να περιλαμβάνει απειλές, σωματική βλάβη, πράξεις εκφοβισμού, ταπείνωσης και απομόνωσης. Η κακοποίηση μπορεί να συμβεί κατά τη διάρκεια της σχέσης, όταν το ζευγάρι χωρίζει ή και μετά το τέλος της σχέσης.
- ◆ Ο σκοπός της βίας στις σχέσεις είναι ο ένας σύντροφος ή πρώην σύντροφος να αποκτήσει και να ασκεί εξουσία και έλεγχο επάνω στον άλλο.

Χρήσιμες πληροφορίες για τον/την εκπαιδευτικό

Πριν ξεκινήσετε αυτή την Ενότητα δραστηριοτήτων, προετοιμαστείτε διαβάζοντας το Παράρτημα Α του παρόντος Εγχειριδίου: Γενικές Θεωρητικές Πληροφορίες.